

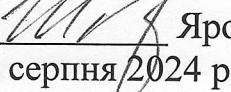
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

проректором з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
«30» серпня 2024 р.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма:	«Естрадний спів»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

РОЗРОБНИК:

викладач

кафедри естрадно-вокального мистецтва

Василь СЕМКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва,
протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Наталія ТОЛОШНЯК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПІ

Наталія ТОЛОШНЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради,
протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

e-mail	vasyl.b.semkovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	607
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/vasyl-semkovych
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/pluginfile.php/270976/mod_resource/content/1/2024%20Український%20музичний%20фольклор.docx%20%281%29.pdf

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Мета дисципліни: «Український музичний фольклор» має на меті дослідження та збереження музичних традицій українського народу. Це важлива галузь культурології, етнології та музикознавства, яка займається вивченням народних пісень, інструментальної музики, танців та інших форм музичної творчості, що передаються з покоління в покоління в усній формі.

Завдання дисципліни:

- Ознайомлення з основними жанрами українського музичного фольклору, такими як обрядові пісні, балади, думи, народні танці та інші.
- Навчання методам збору, документування та аналізу фольклорних матеріалів.
- Детальний аналіз музичних творів з точки зору мелодики, ритміки, гармонії та фактурного устрою.
- Вивчення історичних, соціальних та культурних обставин, що вплинули на формування музичних традицій.
- Заохочення до виконання та інтерпретації фольклорних творів, організація виступів, фольклорних експедицій та інших заходів.
- Використання сучасних технологій для зберігання, обробки та презентації фольклорних матеріалів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- Основні етапи розвитку українського музичного фольклору;
- Типи та жанри українських народних пісень та їхні особливості;
- Роль музичного фольклору у формуванні культурної ідентичності;
- Традиції та особливості виконавської майстерності українських музикантів;
- Вплив соціокультурного контексту на формування українського музичного фольклору;
- Методи та засоби збереження та відтворення українського музичного фольклору;
- Перспективи розвитку українського музичного фольклору в сучасному світі;
- Зв'язок між українським музичним фольклором та іншими музичними традиціями світу;
- Значення вивчення українського музичного фольклору у контексті освітньої програми;

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- Визначати основні характеристики та жанри українського музичного фольклору;

- Виконувати та інтерпретувати українські народні пісні та музичні твори;
- Аналізувати вплив соціокультурних чинників на розвиток українського музичного фольклору;
- Застосовувати методи та засоби збереження та відтворення українського музичного фольклору;
- Оцінювати роль музичного фольклору у формуванні культурної ідентичності;
- Розрізняти основні етапи розвитку українського музичного фольклору;
- Здійснювати порівняльний аналіз українського музичного фольклору з іншими музичними традиціями;
- Розробляти та представляти власні аранжування українських народних пісень;
- Презентувати знання про український музичний фольклор у письмовій та усній формі.

Компетентності та результати навчання з дисципліни український музичний фольклор, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП/ОНП «Естрадний спів».

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).
СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	
СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	
СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.	РН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	
СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2,3		
Семестр	4,5		
Кількість кредитів ЄКТС	4		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	28 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	28 (в годинах)	4 (в годинах)
Самостійна робота		64 (в годинах)	112 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен (1 год)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
–	ОК 16. Музична критика
	ОК 21 Історія української музики

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль №1 : ОБРЯДОВІ ТА ПОЗАОБРЯДОВІ ЖАНРИ МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ

Тема 1. Роди та жанри музичного фольклору (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема.

- Особливості історичного розвитку жанрів фольклору;
- Характерні ознаки фольклору;
- Роди українського фольклору;

- Дослідники українського фольклору;
- Засоби художньої виразності.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Висвітлення музичного фольклору в наукових дослідженнях;
- Характеристики музичного фольклору
- Функції музичного фольклору
- Методи дослідження народної музичної традиції;
- Специфіка основи теорії фольклору;
- Форма народної пісні та її складові чинники. **(1,2,11,12,15,16,17,18).**

Конкретизація питань з теми, які виносяться на самостійне вивчення, наведення кількості годин з цього виду роботи, та посилання на порядковий номер джерела зі списку літератури

Тема 2. Календарно-обрядові пісні : зимовий цикл (2 год.)

Перелік основних питань:

- Походження зимової календарної обрядовості;
- Характеристика зимового циклу та основних обрядів;
- Тематика новорічних пісень;
- Різновиди зимових пісень;
- Особливості стилю колядок і щедрівок;
- Політекстовість;
- Мелодичні основи наспівів зимових пісень;
- Ритуальні вистави зимового дійства.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Охарактеризуйте основні риси та особливості календарно-обрядових пісень зимового циклу.
- Основні відмінності між колядками та щедрівками;
- Опишіть музичні та текстові особливості колядок. Сюжетна лінія;
- Розмаїття традиції щедрювання. Особливості виконання щедрівок;
- Тип мелодики та фактурні особливості циклу зимових пісень.
- **(1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,17,18).**

Тема 3. Календарно-обрядовий пісні : весняний цикл (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Веснянки та їх різновиди;
- Символи та метафори весняного пробудження в природі;
- Мелодії та ритми весняних пісень;
- Особливості величальних пісень;
- Весняні “передирки”;
- Ліричний різновид веснянок.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Зміст веснянок;
- Дівочі пісні - ігрові веснянки;
- Музична стилістика веснянок;
- Міфологічна сутність закличок. Традиційне гукання;
- Призначення хороводів;
- Імітаційно-трудова функція веснянок;
- Шлюбно-імітаційна функція пісень і обрядів;
- Хороводне дійство “Ярмарок наречених”;
- Розважально-ігрова функція;
- Вплив весняних обрядових пісень на сучасну українську культуру. Наведіть приклади сучасних інтерпретацій веснянок. (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).

Тема 4. Календарно-обрядові пісні : літній цикл (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Головні риси ритуалу свята;
- Міфологічна основа й етнографічний контекст купальської обрядовості;
- Тематика та стиль купальських пісень;
- Головні атрибути Купала;
- Особливості єдиного циклу купальських та петрівчаних пісень;

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Охарактеризуйте основні риси та значення календарно-обрядових пісень літнього циклу в традиційній українській культурі.
- Мелотипологія купальсько-петрівчаних наспівів;
- Символіка та тематика літніх пісень;
- Проаналізуйте, як соціальні та історичні зміни вплинули на розвиток та зміст літніх обрядових пісень. (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).

Тема 5. Календарно-обрядові пісні : осінній цикл (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Жнивнянські пісні як особливий цикл поетико-музичних творів давнього походження;

- Головні моменти обряду;
- Жанрова належність мелодій жнивних пісень за критеріями Кл. Квітки;
- Дожинковий обрядовий комплекс;
- Ритуальний спів осіннього періоду.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Охарактеризуйте основні риси та значення календарно-обрядових пісень осіннього циклу в традиційній українській культурі.
- Вкажіть на жанровий поділ пісень осіннього циклу;
- Особливості тексту та мелодій осінніх обрядових пісень;
- Традиційні ритуали осіннього циклу (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).

Тема 6. Родинно-побутові пісні : дитячий музичний фольклор (2год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Стиль колискових пісень;
- Функція колискових. Традиційні вірування;
- Поетичні тексти;
- Мелодична формульність - поєднання ритмоформул та ладоінтонаційних зворотів;
- Забавлянки та нісенітниця;
- Музичні особливості дитячих пісень.
- Різновиди та категорії дитячого музичного фольклору.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Роль дитячого музичного фольклору у формуванні культурного та емоційного розвитку дитини;
- Фольклор дорослих для дітей;
- Власне дитячий фольклор;
- Твори фольклору дорослих, які побутують серед дітей;
- Основні жанри та типи родинно-побутових пісень;
- Теми та сюжети що є типовими для дитячих пісень;
- Особливості музичної та текстової структури дитячих пісень.
(1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).

Тема 7. Весільні пісні та голосіння. Коломийки (2год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Весільна обрядовість і пісенність. Весільний ритуал;
- Основні функції виконання весільних пісень та коломийок у традиційній українській культурі;

- Головні елементи обрядовості, що супроводжують виконання весільних пісень та голосінь;
- Жанри та типи весільних пісень і коломийок;
- Визначення терміну “коломийка” та історія його виникнення;
- Вплив мовних, музичних та ритмічних елементів на виразність виконання весільних пісень та коломийок;
- Стриктифікація коломийкового вірша;
- Засоби художньої виразності в коломийках.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Риси розвитку весільного обряду;
- Головні події весілля;
- Поділ весільних пісень;
- Ритуально-обрядова музика;
- Необрядова весільна музика;
- Коломийка у контексті усної творчості карпатського регіону;
- Силабо-тонічна система віршування в коломийкових текстах (1,2,3,4,9,10,11,12,13,14,16,17,18).

Тема 8. Соціально-побутові пісні (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Вкажіть на поділ соціально-побутових пісень;
- Тематичні аспекти суспільно-побутового життя що відображені у соціально-побутових піснях;
- Зміст чумацьких пісень;
- Бурлацькі пісні (наймацькі та заробітчанські);
- Стилїстика лірично-побутових пісень;
- Козацькі пісні;
- Стрілецькі та повстанські пісні.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Естетична категорія ліричного в соціально-побутових піснях;
- Духовний слід чумацтва в українській пісенній культурі;
- Основні етапи чумацького життя;
- Пісенні чумацькі масиви;
- Характеристика рекрутських та солдатських пісень;
- Тематика козацьких пісень;
- Мелос соціально-побутових пісень (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).

Змістовий модуль №2 :

ГОЛОВНІ РЕПРЕЗЕНТАНТИ ЛІРО-ЕПІЧНОГО ЖАНРУ

Тема 9. Пісні хроніки (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Жанри української народної епіки;
- Головні дослідники пісенних новотворів;
- Поділ співанок-хронік;
- Регіон побутування співанок-хронік та роль коломийки;
- Архітектоніка співанок-хронік. Сюжетна лінія й головні персонажі.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Типові тематичні та сюжетні елементи в співанках-хроніках;?
- Роль співанок-хронік у збереженні та передачі історичної пам'яті та культурних цінностей;
- Вплив пісенних новотворів на формування ідентичності та самосвідомості українського народу;
- Сучасні підходи до збирання, дослідження та документування співанок-хронік. Популяризація цього епічного жанру;
- Перспективи використання співанок-хронік у сучасному мистецтві та освіті;
- Вплив сучасних технологій на популяризацію та збереження співанок-хронік як частини культурної спадщини.

(8,10,17).

Тема 10. Історичні пісні (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Головні критерії історичної пісні;
- Історія визвольних змагань та її видатні персонажі;
- Визначні події та епохи української історії що часто відображаються у історичних піснях;
- Жанри і стилі виконання історичних пісень;
- Характеристика особливостей текстів історичних пісень.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Особливості виконання історичних пісень у культурі і житті українського народу;
- Вплив музичної форми і стилю на сприйняття та розуміння історичних пісень;
- Особливості мови і поетичної техніки в історичних піснях?
- Співвідношення історичних пісень з іншими формами народної творчості (наприклад, з казками, легендами);
- Побутування історичних пісень у сучасному культурному та освітньому контексті **(1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).**

Тема 11. Старини [билини] (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Різноманіття тематичних мотивів билин;
- Структурні особливості билин;
- Вплив старин на епічний аспект в професійній музиці;
- Особливості виконавського стилю билин;
- Жанровий поділ билин;
- Види інструментальних супроводів в билинах.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Вплив історичної та культурної спадщини на формування старин (билин) та репрезентантів ліро-епічного жанру;
- Характеристика головних персонажів циклів старин;
- Порівняльна характеристика чернігівського та новгородського циклів старин;
- Характеристика київського циклу;
- Основні подібності та відмінності старин від казок, казочок (1,2,3,10,17).

Тема 12. Балади (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Історія розвитку жанру;
- Головні теми балад;
- Стиль балад;
- Основні теми та сюжетні лінії цього ліро-епічного жанру;
- Специфіка вербальної мови балад;
- Функціональна багатогранність балад. Виконавський репертуар.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Характеристика структури та форми балад;
- Палітра літературних засобів що використовуються в баладі;
- Особливості виконання балад;
- Сучасна балада;
- Вплив жанру балад на епічний аспект в професійній музиці. (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18).

Тема 13. Дума. Система пісенної епіки (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Будова думи;
- Головні ознаки думи;
- Сюжетна канва дум та їх поділ на старшу й нову верстви;
- Роль мелодекламації в думах;
- Думний лад;

- Зв'язок дум зі старинами;

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Аспекти жанрових та літературних особливостей дум;
- Історичне підгрунття;
- Виконавська майстерність народного кобзарсько-лірницького складу;
- Характерні літературні засоби дум;
- Походження дум (1,5,6,7,10,13,14).

Змістовий модуль №3 :

ІНСТРУМЕНТАЛЬНА МУЗИКА. КЛАСИФІКАЦІЯ НАРОДНИХ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Тема 14. Народна інструментальна музика (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Дітище Гуцульщини - ансамбль народних інструментів - троїсті музики;
- Традиційні склади троїстої музики;
- Класифікація інструментів: ідіофони, аерофони, хордофони;
- Сольні народні інструменти;
- Нетанцювальна інструментальна музика.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Функції інструментальної музики в ритуалах і обрядах громадянського суспільства;
- Народна інструментальна музика в часи Руси;
- Усамостійнення інструментального начала від синкретичного дійства;
- Жанрова система традиційної інструментальної музики;
- Історія вивчення українських народних танців;
- Походження та еволюція танців;
- Обрядові та необрядові танці в українській етнокulturі;
- Загальна характеристика різновидів (10,11,14,16,17).

Зміст практичних занять

Змістовий модуль №1 : ОБРЯДОВІ ТА ПОЗАОБРЯДОВІ ЖАНРИ МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ

Тема 1. Народна музична традиція : аспекти, дослідники та сучасні течії (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Функції фольклору: а) магічна; б) комунікативна; в) організаційна; г) естетична;
- Основні ознаки автентичних народномузичних творів: 1) усність; 2) побутовість; 3) анонімність; 4) варіантність; 5) колективність; 6) поширеність;
- Культура усної, писемної та усно-писемної традиції, градації понять «питоме» і «напливове»;
- Фольклоризм як вторинне існування фольклору; Проблема пошуку оптимальних варіантів популяризації фольклору.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Усна народна творчість: прозова і поетична;
- Духовна культура українців;
- Вокальна ілюстрація нотного зразка;
- Аналіз нотного зразка за схемою : поезика, форма пісні, тип мелодики, ладовість та багатоголосся (1,2,11,12,15,16,17,18) (2 год.).

Тема 2. Аналіз зимового циклу календарно-обрядових пісень у фольклорі (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Ритуально-міфологічна основа зимового циклу, її види і жанри;
- Календарно-обрядові дійства зимового циклу;
- Походження зимової календарної обрядовості;
- Характеристика зимового циклу та основних обрядів;
- Виконавці та їх особливості. Категорії виконавців;
- Функції та репертуар. Виконавські гурти;
- Основні жанри та їх характеристика.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень зимового циклу / вокальна демонстрація;
 - Сучасні форми адаптації та інтерпретації пісень зимового циклу;
 - Напишіть есе на тему "Роль зимових календарно-обрядових пісень у формуванні культурної ідентичності українського народу".
- (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,17,18) (1 год.).

Тема 3. Аналіз весняного циклу календарно-обрядових пісень у фольклорі (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Місце і роль весняного циклу календарно-обрядових пісень у традиційному українському фольклорі;
- Основні види весняних календарно-обрядових пісень;
- Функції весняних календарно-обрядових пісень в обрядах і ритуалах Прикарпатського регіону;
- Музичні характеристики весняних календарно-обрядових пісень;
- Традиції та техніки виконання весняних календарно-обрядових пісень.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень весняного циклу та вокальна ілюстрація;
 - Форми адаптації та інтерпретації пісень весняного циклу сьогодення;
 - Презентація на тему "Роль весняних календарно-обрядових пісень у формуванні культурної ідентичності українського народу".
- (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18) (1 год.).**

Тема 4. Аналіз літнього циклу календарно-обрядових пісень у фольклорі (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Особливості літнього циклу та його регіональні відмінності;
- Основні жанри літньої календарної обрядовості;
- Основні жанри літньої календарної обрядовості;
- Русальна обрядовість;
- Регіони побутування. Час і місце виконання;
- Тематика та музично-ритмічна характеристика "русальних" пісень;
- Петрівочні та купальські пісні. Походження та географія поширення;
- Час та обставини виконання купальських пісень;
- Типи купальських мелодій.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень літнього циклу;
 - Музичні характеристики літніх календарно-обрядових пісень;
 - Форми адаптації та інтерпретації літнього циклу пісень сьогодення;
 - Напишіть есе на тему "Роль літніх календарно-обрядових пісень у формуванні культурної ідентичності українського народу".
- (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18) (1 год.).**

Тема 5. Аналіз осіннього циклу календарно-обрядових пісень у фольклорі (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Роль пісень осіннього календарно-обрядового циклу у традиційному українському фольклорі;

- Основні види осінніх календарно-обрядових пісень та їхні характерні риси;
- Обряди і ритуали що супроводжуються осінніми календарно-обрядовими піснями та їхня функція;
- Музичні характеристики осінніх календарно-обрядових пісень;
- Основні теми та мотиви народної поезії осінніх календарно-обрядових пісень;
- Регіональні відмінності у виконанні та змісті осінніх календарно-обрядових пісень в різних регіонах України.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень осіннього циклу + вокальна ілюстрація;
- Форми адаптації та інтерпретації осінніх пісень сьогодення;
- Презентація на тему "Самобутність пісень осіннього циклу в календарно-обрядовому жанрі". (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18) (1 год.).

Тема 6. Дослідження музичних зразків родинно-побутового циклу (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Головні функції родинно-побутових пісень;
- Основні види родинно-побутових пісень та їхні характерні риси;
- Музичні характеристики родинно-побутових пісень;
- Основні теми та мотиви народних поезій родинно-побутових пісень;
- Регіональні відмінності у виконанні та змісті родинно-побутових пісень в різних регіонах України;

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень блоку дитячого фольклору + вокальна ілюстрація;
 - Інтеграція блоку пісень дитячого фольклору у сучасну культуру;
 - Порівняльний аналіз різних жанрів дитячих пісень
- (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18) (1 год.).

Тема 7. Дослідження музичних зразків родинно-побутового циклу : весільні пісні, голосіння та коломийки (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Основні види весільних пісень та їхні характерні риси;
- Функції весільних пісень на різних етапах весільного обряду;
- Музичні особливості/ характеристики весільних пісень;
- Основні теми та мотиви народних поезій весільних пісень;
- Роль голосіння у родинно-побутовому контексті;
- Музичні та літературні особливості голосінь;

- Характеристики коломийок. Основні теми та мотиви.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень родинно-побутового фольклору (весільні, голосіння та коломийки) + вокальна ілюстрація;
- Сучасні форми адаптації та інтерпретації пісень родинного циклу;
- **(1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18). (1 год.)**

Тема 8. Аспекти суспільно-побутового циклу пісень (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Суспільно-побутовий цикл пісень та його жанрові різновиди: праця, служба;
- Форма, ритмомелодика, особливості виконання козацьких пісень;
- Форма, ритмомелодика, особливості виконання чумацьких пісень;
- Форма, ритмомелодика, особливості виконання рекрутських та солдатських пісень;
- Форма, ритмомелодика, особливості виконання заробітчанських пісень.
- Музичні особливості суспільно-побутових пісень;
- Вплив історичних та культурних змін на розвиток суспільно-побутових пісень.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз пісень суспільно-побутового циклу та вокальна ілюстрація;
- Традиції та техніки виконання суспільно-побутових пісень;
- Роль виконавців у збереженні цих традицій;
- Використання суспільно-побутових пісень в сучасній культурі : форми адаптації та нові інтерпретації пісень **(1,2,3,4,9,10,11,12,13,14,16,17,18) (2 год.)**.

Змістовий модуль №2 :

ГОЛОВНІ РЕПРЕЗЕНТАНТИ ЛІРО-ЕПІЧНОГО ЖАНРУ

Тема 9. Аналіз співанок-хронік в музичному фольклорі (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Регіональна типізація речетативно-імпровізаційного жанру співанок-хронік;
- Творча індивідуальність виконавців;
- Рефлексія історичних подій в пісенних новотворах ліро-епічного жанру;
- Музичні характеристики співанок-хронік;
- Регіональні варіанти та особливості виконання співанок-хронік.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Компонування текстів для співанки-хроніки + вокальне втілення;

- Вплив співанок-хронік на формування національної ідентичності та культурної пам'яті українського народу;
- Презентація на тему: “Порівняльна характеристика співанок-хронік з суспільно-побутовими піснями”. (8,10,17) (2 год.).

Тема 10. Апробація історичних пісень у практиці музичного аналізу (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Багатожанровий цикл історичних пісень. Ядро жанру та регенерація;
- Історичний пласт жанру: про татарсько-турецьке лихоліття;
- Історичний пласт жанру: про становлення козацтва та його успішні походи проти турків, татар;
- Історичний пласт жанру: про антифеодальні рухи проти польсько-шляхетського ярма й Визвольну війну 1648-1654 р.;
- Історичний пласт жанру: про гайдамаччину та опришківщину;
- Історичний пласт жанру: про революційну війну нового часу;
- Характеристика музичних особливостей історичних пісень;

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Нотний аналіз та вокальна ілюстрація фрагменту історичної пісні;
- Презентація на тему: “Порівняльна характеристика репрезентантів ліро-епічного циклу : історичні пісні та пісні-хронік. Спільні ознаки та відмінності” . (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18) (2 год.).

Тема 11. Порівняльна характеристика старин (билин) з репрезентантами ліро-епічного жанру (2 год.)

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Основні теми та мотиви билін;
- Сучасні інтерпретації старин;
- Музичні особливості старин;
- Структурні особливості старин (билин);
- Місце старин в ліро-епічному жанрі.;

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Створіть презентацію на тему “Порівняльна характеристика старин (билин) з історичними піснями”;

- Основні подібності та відмінності тематики і структури між цими двома жанрами;
 - Вплив історичної та культурної спадщини на формування старин
 - Опрацювання додаткової літератури;
 - Вивчення музичного матеріалу;
- (1,2,3,10,17) (2 год.).**

Тема 12. Жанрові та літературні особливості балад (2 год.).

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Основні теми та сюжетні лінії балад;
- Вплив романтизму на структуру та зміст балад;
- Літературні засоби та прийоми побудови балади;
- Особливості мови та стилю балад;
- Різновиди балад та їхні відмінності.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Презентацію на тему “Порівняльна характеристика балад зі старинами (билинами)”;
 - Нотний аналіз та вокальна ілюстрація балади/балад;
 - Інтеграція народних старин в професійну музику. Особливості виконання
- (1,2,3,9,10,11,12,13,14,16,18) (2 год.).**

Тема 13. Жанрові та літературні особливості дум (2 год.).

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Основні теми та сюжети у думах;
- Історичне підгрунття дум;
- Літературні засоби та прийоми побудови думи;
- Особливості мови та стилю дум;
- Відображення національної ідентичності та культурної пам'яті в думах;
- Інтеграція дум у відповідні музичні жанри в професійній музиці та їх музичні особливості;

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Презентація на тему “Порівняльна характеристика дум з баладами”;
- Нотний аналіз та вокальна ілюстрація фрагменту дум;
- Перспективи використання дум у сучасній музичній культурі
(1,5,6,7,10,13,14) (2 год.).

Тема 14. Різноманіття народної інструментальної творчості (2 год.).

Перелік основних питань, які висвітлює тема:

- Професійне та аматорське народне мистецтво;
- Музиканти-інструменталісти в українській традиції та їх характеристика;
- Ідіофони, аерофони, хордофони та їхні властивості;
- Історія вивчення українських народних танців. Походження та еволюція танців;
- Обрядові та необрядові танці в українській етнокulturі. Загальна характеристика різновидів.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

- Інтеграція народної інструментальної творчості в сучасну музичну культуру: перспективи розвитку цього напрямку;
- Функції народної інструментальної творчості у суспільстві;
- Різновиди інструментальних ансамблів в народній музиці;
- Інновації та зміни в сучасній інтерпретації народної інструментальної музики (10,11,14,16,17) (2 год.).

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	64	112
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	20

Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	20
Підготовка звітів з практичних робіт	24	32
Підготовка до поточного контролю	10	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	20

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної

дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення,

творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	МН 1.2 – розповідь - пояснення МН 2.1 - ілюстрування МН 3.1 - вправи МН 13 - репродуктивний МН 14 - творчий МН 18 - методи самостійної роботи вдома	МФО 3 - диференційований залік МФО 4 - поточний контроль МФО 5 - усний контроль
РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).	МН 2.1 - ілюстрування МН 2.3 - спостереження МН 3.1 - вправи МН 3.4 - практичні роботи МН 7 - аналітичний МН 8 - синтетичний МН 9 - порівняння МН 11 - конкретизація МН 12 - виокремлення основного МН 13 - репродуктивний МН 14 - творчий	МФО 3 - диференційований залік МФО 5 - усний контроль МФО 6 - письмовий контроль
РН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	МН 1.2 – розповідь - пояснення МН 3.1 - вправи МН 3.4 - практичні роботи МН 9 - порівняння МН 11 - конкретизація	МФО 3 - диференційований залік МФО 5 - усний контроль МФО 6 - письмовий контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«відмінно» – здобувач освіти майстерно володіє теорією, глибоко розуміє зміст навчальної дисципліни, використовує наукові джерела та рекомендовану літературу, логічно аргументує свої висловлювання, успішно застосовує теоретичні знання при аналізі практичних ситуацій, виражає власні погляди на проблеми та продемонструвавши високий рівень практичних навичок.

«добре» – здобувач освіти успішно освоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його. Продемонструвавши практичні навички, висловлює свої роздуми з приводу різних проблем, хоча можуть бути виявлені певні неточності та похибки у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного змісту.

«задовільно» – здобувач освіти в основному оволодів теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі. Проте відповіді можуть бути непереконливими, можливе плутання понять. Додаткові питання можуть викликати невпевненість або відсутність стабільних знань. Відповіді на практичні питання можуть містити неточності у знаннях, а також відсутність навичок оцінювання фактів та їх зв'язку з майбутньою діяльністю.

«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не володіє науковими фактами та визначеннями, практичні навички майже не

сформовані, і відсутнє орієнтування в першоджерелах та рекомендованій літературі.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2004. 320 с.
2. Іваницький А.І. Українська музична фольклористика (методологія і методика): Навч. посіб. Київ : Заповіт, 1997. 392 с.
3. Народна вокальна творчість Львівщини : в 2 т. / збір і транскрибування: М. В. Мишанич. Львів : Галич-прес, 2017. Т. 1. : Мелодії. 305 с.
4. Семкович В. Б. Взірці ритуальної обрядовості та сороміцького фольклору в акапельних полотнах Віктора Степурка і Володимира Рунчака. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки* : зб. матеріалів V всеукр. наук.-практ. симпозіуму, м. Івано-Франківськ, 14 травня 2021 р. Івано-Франківськ, 2021. С. 216-219.

Додаткова література

5. Грушевська К. М. Українські народні думи. Т.1. Київ-Харків : Пролетар, 1927. 176 с.
6. Кащенко А. Ф. Оповідання про славне військо запорозьке низове. Дніпро : Січ, 1991. 493 с.
7. Колесса Ф. Мелодії українських народних дум / АН УРСР. ІМФЕ ім. М. Т. Рильського / Підгот. до друку С. Й. Грица. Київ: Наукова думка, 1969. 591 с.
8. Несторук Л. І. Пульсація жанру співанок-хронік (на прикладі трьох новотворів Людмили Несторук). *Студентські наукові дискусії поза форматом* : зб. матеріалів XI Міжнар. наук. конф., м. Івано-Франківськ, 11 квітня 2024 р. Івано-Франківськ, 2024. С. 334-336.

Електронні інформаційні ресурси

9. Електронний архів українського фольклору. URL: <http://www.folklore-archive.org.ua> (дата звернення: 01.02.2021).
10. Історія української музики : у 7 т. / гол. ред. Г. А. Скрипник. Вид. 2-ге, переробл.і допов. Т. 1. Кн. 1. Від найдавніших часів до XVIII століття. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. Т.1. 438 с.
http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1862&Itemid=445 (дата звернення: 01.02.2021).
11. Музичний фольклор. URL: <http://www.philology.lnu.edu.ua/course/ukrajinskyj-muzychnyj-folklor> (дата звернення: 01.02.2021).

12. Народні пісні Хмельниччини : з колекції збирачів фольклору / Київ : Наук. думка, 2014. 720 с. URL: www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=253
13. Обрядовий музичний фольклор середньої Наддніпрянщини : у 2 т. / гол. редкол. Г. А. Скрипник. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. Т. 1. 359 с. http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1862&Itemid=445 (дата звернення: 01.02.2021).
14. Обрядовий музичний фольклор середньої Наддніпрянщини : у 2 т. / гол. редкол. Г. А. Скрипник. Київ : видавництво ІМФЕ, 2019. Т. 2. 314 с. URL: www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2093&Itemid=468 (дата звернення: 01.02.2021).
15. Українська музична енциклопедія : у 5 т. / гол. редкол Г. А. Скрипник. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. 552 с. URL: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1862&Itemid=445 (дата звернення: 01.02.2021).
16. Українська народна музична творчість : практ. посіб. Запоріжжя, 2017. 56 с. URL: www.bing.com/search?q=українська+народна+музична+творчість&form=ANNNB1&refig=4deca77c518c46fd9f27285075992035 (дата звернення: 01.02.2021).
17. Українська фольклористична енциклопедія / за ред. Г. А. Скрипник. Київ : видавництво ІМФЕ, 2019. 840 с. URL: www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2093&Itemid=468 (дата звернення: 01.02.2021).
18. Цифровий архів фольклору. URL: <http://www.folklore.kh.ua> (дата звернення: 01.02.2021).